

KS. TADEUSZ KOŁOSOWSKI SDB
UKSW, Warszawa

WSPOMNIENIE O KS. JANIE GLIŚCIŃSKIM
– REDAKTORZE NACZELNYM „SEMINARE” (1994-96)
W DZIESIĄTĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI

W bieżącym roku przypada rocznica śmierci naszego współbrata ks. prof. Jana Gliścińskiego. 27 lipca 1998 roku zmarł on nagle na zawał serca w naszym domu w Aleksandrowie Kujawskim. Wkrótce po jego śmierci w „Seminare” ukazało się wspomnienie pośmiertne pióra ks. prof. Henryka Skorowskiego¹ oraz bibliografia jego spuścizny literackiej przygotowana przez ks. prof. Tadeusza Kołosowskiego². Zważywszy przede wszystkim na jego wieloletnią pracę w redakcji „Seminare” (był między innymi redaktorem naczelnym) zasługuje on z pewnością na szczególne wspomnienie w dziesięć lat po jego śmierci. Ks. Gliściński był bowiem jednym z pierwszych współbraci, którzy w sposób oddany pracując w zespole redakcyjnym naszego pisma, przyczynili się do tego, że „Seminare” stało się znaczącą pozycją na polskim rynku periodyków naukowych.

Pięćdziesięcioletni okres życia ks. Jana Gliścińskiego stanowi o jego oddanej pracy i służbie dla dobra Kościoła, Zgromadzenia Salezjańskiego i nauki. Urodził się 28 października 1948 roku w Łodzi jako syn Antoniego i Józefy z domu Świerk. Do grona wierzących w Chrystusa został włączony przez chrzest święty 14 listopada 1948 roku w parafii św. Teresy w Łodzi. W Łodzi przeżył młodzińczy okres swojego życia. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego i złożeniu egzaminu dojrzałości w 1966 roku poczuł głos powołania Bożego do służby kapłańskiej wśród duchowych synów św. Jana Bosko. Rozpoczął się wówczas w jego życiu okres formacji, który przygotowywał go do tej posługi. Po odbytych w Kutnie-Woźniakowie nowicjacie 16 sierpnia 1967 roku złożył pierwsze śluby zakonne. W latach 1967-1969 odbył studia filozoficzne w Oświęcimiu i Czerwiń-

¹ H. Skorowski, Ks. prof. dr hab. Jan Gliściński (1948-1998), były redaktor „Seminare”, „Seminare” 15 (1999), s. 5-8.

² T. Kołosowski, Bibliografia prac ks. dra hab. Jana Gliścińskiego, prof. ATK, „Seminare” 15 (1999), s. 9-14.

sku n. Wisłą. Po rocznej praktyce pastoralno-pedagogicznej, którą odbył w Kutnie-Woźniakowie jako asystent nowicjatu rozpoczął studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą. Ukończył je w 1974 roku uzyskaniem tytułu magistra teologii w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na podstawie pracy magisterskiej z teologii moralnej pt. *Moralne wychowanie młodzieży w świetle pism Kardynała Augusta Hlonda*, pisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Stanisława Witka. Tego samego roku (15 czerwca 1974) w Łodzi przyjął święcenia kapłańskie. Jako kapłan-duszpasterz i wychowawca młodzieży rozpoczął wówczas pracę w Aleksandrowie Kujawskim. Pracy tej oddawał się jednak tylko przez rok swojego życia.

Jesienią 1975 roku rozpoczął się w życiu ks. Gliścińskiego pewien nowy etap – przygotowanie do pracy badacza i popularyzatora starożytności chrześcijańskiej. Rozpoczął wówczas w Rzymie studia na Wydziale Literatury klasycznej i chrześcijańskiej Papieskiego Uniwersytetu Salezjańskiego. Studia te uwieńczył w 1979 roku doktoratem na podstawie rozprawy *Doctrina de catechizandi rudibus apud sanctum Augustinum*. Warto podkreślić, że jako student nie zaniechał pracy duszpasterskiej. Posługą kapłańską służył w parafiach rzymskich a w okresie wakacyjnym udawał się do pracy duszpasterskiej Niemczech.

Po powrocie z Rzymu zamieszkał w naszej wspólnocie formacyjnej w Łądzie nad Wartą. Podjął się służby na rzecz formacji intelektualnej i duchowej młodych współpracowników przygotowujących się poprzez studia filozoficzno-teologiczne do pracy salezjańskiej. Pełnił wówczas między innymi funkcję kierownika studiów, a także był wykładowcą języków klasycznych i patrologii. Prowadził również seminarium magisterskie z patrologii. Pod jego kierunkiem powstało 15 prac magisterskich.

W tym okresie ks. Jan Gliściński oddawał się również działalności pisarskiej. W sposób szczególny współpracował wówczas z „Biuletynem Salezjańskim Nostra”. W latach 1980-1985 opublikował w nim wiele artykułów, sprawozdań i tłumaczeń dotyczących duchowości i życia salezjańskiego w Polsce i na świecie.

Niemal do końca swojego życia aktywnie brał udział w pracach wielu komisji inspektorialnych (w sposób szczególny Komisji ds. Formacji i Studiów). Uczestniczył także w wielu Kapitułach Inspektorialnych, a przede wszystkim dwukrotnie reprezentował Inspektorię św. Wojciecha na Kapitulę Generalnej Zgromadzenia.

W 1985 roku zamieszkał we wspólnocie w Łomiankach. Po roku, nie rezygnując z pracy wykładowcy w Łądzie, rozpoczął pracę dydaktyczną i naukową w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W latach 1986-1990 był adiunktem w Katedrze Historii Literatury Patrystycznej Łacińskiej. W 1990 roku jako pierwszy (wraz z ks. prof. Henrykiem Skorowskim) wśród salezjanów Inspektorii św. Wojciecha w osiągnięciach naukowych wyszedł ponad stopień naukowy doktora. Na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej: *Polityka ko-*

ścielna św. Hilarego z Poitiers, po odbytych w czerwcu 1990 roku kolokwium habilitacyjnym uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii starożytnej i patrologii. Wkrótce potem został kierownikiem Katedry Historii Kościoła Starożytnego. W 1994 roku został przez Rektora ATK mianowany – na wniosek Senatu Uczelni – na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Przez wiele lat pracy dydaktyczno-badawczej w Akademii (do 1996 roku) prowadził ćwiczenia, wykłady monograficzne i kursoryczne z zakresu patrologii i historii Kościoła starożytnego oraz seminarium magisterskie. W pracy naukowo-badawczej z zakresu patrologii i historii Kościoła starożytnego koncentrował swoją uwagę przede wszystkim na historii sporów doktrynalnych w Kościele starożytnym: szczególnie interesował się arianizmem, a także problematyką społeczną i pedagogiczną w nauczaniu Ojców Kościoła. Wygłosił wiele referatów na naukowych sympozjach patrystycznych i historycznych w kraju i za granicą. Był członkiem wielu towarzystw naukowych, w tym między innymi członkiem Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim i członkiem Sekcji Patrystycznej przy Komisji Episkopatu Polski ds. Nauki Katolickiej. Był nie tylko redaktorem naczelnym rocznika „Seminare”, ale także współredaktorem serii patrystycznej „Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy”. Jako redaktor „Biuletynu Patrystycznego” był również współpracownikiem redaktora naczelnego „Collectanea Theologica”.

Pozostawił po sobie 3 książki oraz wiele artykułów i recenzji naukowych. Ostatnie miesiące życia poświęcił między innymi na pracę nad książką Historia soborów w starożytności, której niestety nie udało mu się ukończyć. Jego aktywną pracę naukową przerwała najpierw choroba i wreszcie będąca jej skutkiem śmierć.

Zgromadzenie Salezjańskie straciło oddanego posłudze salezjańskiej współbrata, a środowisko patrologów i historyków w Polsce zdolnego i aktywnego badacza antyku chrześcijańskiego. Niech odpoczywa w pokoju.